

Ejerne af Todbøl Dambrug tror nu på fremtiden..

Den 11. august 2007 var det nøjagtig et år siden, at Todbøl Dambrug modtog sin såkaldte økologirapport og dermed blev omlagt til økologisk produktion af økologiske ørreder som det 5. dambrug i Danmark. I dag sælges de økologiske opdrætsørreder med det røde Ø-mærke blandt andet i alle Irmas butikker på Sjælland. Klaus Futtrup tror nu på fremtiden for sit lille dambrug og hans råd til andre dambrugere i en lignende situation er kort og godt: Kom i gang – og få en skøn start!

Da Klaus og Anne Marie på Todbøl Dambrug i foråret 2006 tog deres endelige beslutning om at begynde på omlægning af produktionen til økologi, var det efter næsten et års overvejelser for og imod.

For omlægning var blandt andet muligheden for at kunne producere ekstensivt til en merpris, at kunne få støtte til omlægningen i form af rådgivning fra Dansk Akvakultur og økonomisk støtte fra et af foreningens økologiske projekter, at kunne få myndighedernes positive indstilling til dambrugets produktion, og at kunne producere en vare, som er oppe i tiden og som forhåbentlig kunne være så attraktiv, at Todbøl Dambrug atter kunne komme på verdenskortet for de virksomheder, som ville aftage dambrugets produkter. Som ejer af et dambrug med en fodertildeling på blot 36 tons/år og med placering i et af landets yder-hjørner havde Klaus Futtrup ofte fået at føle, at han var knap så attraktiv som leverandør i forhold til de dambrug, der lå tættere på fabrikkerne, og den situation var familien efterhånden ved at blive temmelig træt af.

Mod omlægning var så til gengæld tanker som: Kan vi nu være sikre på forsat interesse for de økologiske produkter? Vil vi overhovedet kunne leve op til det økologiske regelsæt? Hvad vil vores venner, naboer og kollegaer mon mene? Og vil økonomien mon kunne hænge sammen i givet fald?

Da vi meddelte vores beslutning til Dansk Akvakultur, gik det stærkt. Der blev udarbejdet omlægningsplan og vi blev hjulpet i alle omlægningens faser. Vi fik positiv kontakt til Amtet om situationen. Dambruget viste sig at være et oplagt emne til økologisk produktion, dvs. at vi kun skulle foretage et fåtal af konkrete ændringer på anlægget for at kunne leve op til det økologiske regelsæt. Til gengæld skulle der indføres omfattende registreringer på dambruget og vi skulle købe økologisk foder til en merpris på 5 – 6 kr/kg, ligesom der var en række andre punkter, vi skulle forholde os til. Værst var det nu nok at skulle vende sig til at udføre de daglige registreringer – eksempelvis at måle iltforholdene i ind- og udløb samt i de 2 damme med den største bestand. Med tiden er det nu blevet ren rutine for familien, og det betyder så til gengæld, at vi har meget bedre styr på produktionen end tidligere, at eksempelvis iltforholdene nu er fuldt kortlagt på dambruget, med de fordele det kan have, at vi har meget færre døde fisk på dambruget, og at vi rent faktisk har kunnet gennemføre en produktion på dambruget i 2007 uden brug af medicin – og kun med brug af hjælpestofferne divosan, kalk og iod. Det er aldrig tidligere sket. Der kan selvfølgelig være mange grunde til at vi nu står i den situation, men bedre og måske mere fremadrettet fokus på produktionen, med inddragelse af sundhedsrådgivning fra dambrugets tilknyttede dyrlæge har helt sikkert en væsentlig del af æren herfor, beretter Klaus Futtrup.

Dambruget deltager i projekt ØKOFISK II, som gennemføres af Dansk Akvakultur. Projektet er en fortsættelse af erhvervets økologiske pionerprojekt, og har til formål at sikre omlægning af op til 200 tons produktion fordelt

på 4 – 6 danske dambrug til økologi. Som deltager i projektet har vi blandt andet mulighed for at deltage i en erfa-gruppe med andre dambrugere omlagt til økologisk produktion. Det har givet os et godt netværk og en mulighed for at drøfte diverse problemstillinger med andre, beretter Klaus Futtrup.

Hvad angår afsætningen af de økologiske fisk, har vi oplevet det for os usædvanlige, at aftagerne nærmest har stået i kø for at ville lave aftaler med os om at aftage vores produktion til gode priser. I nogle tilfælde for flere år frem i tiden! Situationen er i dag den, at vi nærmest blot kan ringe til aftagerne og sige, hvornår vi gerne vil levere så og så mange tons fisk, hvorefter der stiller en lastbil på dambruget og afhenter fiskene til en på forhånd aftalt pris. Det har vi ikke oplevet i mange år! Og fremtiden ser lys ud. Vore økologiske fisk lanceres med stor succes i flere af landets detailkæder, og der er tilsyneladende også interesse for de danske økologiske fisk i udlandet.

På ”Fiskens Dag” deltog Klaus og Anne Marie sammen med ejerne af nabodambruget Nørhå Dambrug som erhvervets repræsentanter på havnen i Hanstholm med bassiner med levende fisk og en stand med informationer om erhvervet og dets produkter – herunder også de økologiske ørreder fra Todbøl Dambrug. Selvfølgelig var der et par stykker, som skulle gøre sig sjove på dambrugets bekostning, men rigtig mange af de besøgende var seriøst interesserede i vores økologiske produktion – og hvem skulle have troet det på en stand i Hanstholm af alle steder!

I det hele taget har én af de positive ting ved vores omlægning været naboers, venners og forbrugernes meget positive interesse for vores økologiske produktion. Som dambruger i Danmark er det dejligt for en gangs skyld at blive modtaget med et ”Nej, hvor spændende” frem for et ”Nå ja, er det ikke jer, der forurener?”. Det giver jo en helt anden daglig tilgangsvinkel til ens arbejde, når man bliver mødt af positive mennesker, fortæller Klaus.

Hvad økonomien angår, så smiler Klaus og beretter på sindigt Thybo-mål: ”Det kunne have været meget værre”.. Det vigtigste er, at vi nu atter tror på en fremtid for vores lille dambrug. I tiden op til vores beslutning om at omlægge til økologi, gik vi med seriøse overvejelser om nedlæggelse af dambruget. Amtet stod klar med et tilbud i kulissen, dambrugets økonomi havde været vigende i en årrække, fremtidsudsigterne så deprimerende ud, og i praksis drev vi dambruget i vores fritid, da vi begge havde fuldtidsarbejde ”ved siden af dambruget”, som det hedder. I dag overvejer familien at nedtrappe ”ude-arbejdet” til fordel for dambrugsdriften.

Nu tror vi atter på en fremtid for dambruget. Økonomien er klart forbedret. Vi møder flinke folk og interesse for vores dambrug omkring os. Vi kan afsætte vores produkter til en passende merpris. Vi har ikke investeret familieformuen væk for at komme i denne situation. Og forbrugernes interesse for økologiske fødevarer er fortsat stigende i både Danmark og udlandet. Det kunne være gået meget værre – afslutter Klaus.

Læs mere om de økologiske opdrætsfisk på projekthjemmesiden: www.eco-aquafish.dk

Interesserede er velkomne til at kontakte Villy J. Larsen – Dansk Akvakultur i Silkeborg på tlf.: 89-212260 eller mobil 4088-5866.